

ZAVRŠNO VREDNOVANJE
Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac
2019. – 2020.

Završno izvješće

Prosinac 2024.

SADRŽAJ

1. Kratki sažetak	3
2. Uvod	4
3. Kontekst vrednovanja.....	5
4. Metodološki pristup	7
5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna	9
6. Odgovori na evaluacijska pitanja	12
7. Zaključci i preporuke.....	32

1. Kratki sažetak

Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac 2019. – 2020. (SRVUPKA) je planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se određuju osnovni smjerovi razvoja, odnosno strateški ciljevi i prioritete održivog društveno – gospodarskog razvoja ovog područja, kao i sredstvo za usmjeravanje financijskih sredstava namijenjenih razvoju urbanog područja.

SRVUPKA je izrađena sukladno Smjernicama za izradu strategija razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje iz 2015. godine, koje je izradilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU).

Sastavni dio procesa procjene učinka planskog dokumenta je i vrednovanje nakon provedbe, koje se odvija nakon završetka provedbe planskog dokumenta te sažeto ponavlja (rekapitulira) i ocjenjuje cjelokupni planski dokument, prvenstveno njegov utjecaj/činak tj. njegovu djelotvornost i učinkovitost.

Postupak vrednovanja nakon provedbe SRVUPKA trajao je od lipnja do prosinca 2024., a u nastavku su prikazani najvažniji rezultati, kao i zaključci i preporuke vrednovanja.

Provedba SRVUPKA doprinijela je ostvarenju zacrtanih strateških ciljeva i prioriteta, s naglaskom na revitalizaciju urbanih prostora i unapređenje infrastrukture. Realizirani projekti imali su pozitivan učinak na lokalnu zajednicu, kroz obnovu kulturne i javne infrastrukture, razvoj turističkih i društvenih sadržaja te modernizaciju energetske sustava. Međutim, ostvarenje ciljeva i prioriteta bilo je djelomično, a za potpuni učinak potreban je dulji period provedbe, što je u skladu s inicijalno planiranim periodom provedbe SRVUPKA (do 2027.).

Ograničeni broj realiziranih projekata pripisuje se upravo skraćenom razdoblju provedbe, ali i neočekivanim izazovima poput pandemije, potresa i ekonomskih poteškoća koji su se dogodili pri samom početku provedbe SRVUPKA.

Pozitivnim se ocjenjuje što je velik broj nerealiziranih projekata integriran u novu SRVUPKA za razdoblje 2021.–2027., čime je osiguran kontinuitet ulaganja i povećana održivost, a čime se također pokazuje da su projekti dobro planirani i ostali relevantni i za daljnje razdoblje.

U budućim aktivnostima i projektima poseban naglasak treba staviti na održiva i zelena rješenja u skladu s europskim ciljevima, pri čemu bi projekti trebali uključivati komponente koje promoviraju održivost i ekološku odgovornost.

Nadalje, za ubrzanje provedbe preporučuje se intenzivirati aktivnosti rješavanja imovinsko-pravnih pitanja i osigurati pripremljenu dokumentaciju, čime bi se smanjila kašnjenja u realizaciji projekata. Također, potrebno je osigurati dodatne financijske izvore na lokalnoj i nacionalnoj razini kako bi se pokrili povećani troškovi te premostila kašnjenja u EU financiranju, što bi omogućilo veću razinu realizacije projekata.

Kontinuirano praćenje rezultata provedbe SRVUPKA ključno je za pravovremene reakcije i prilagodbu strategije, stoga se preporučuje pravovremena izrada i dostava godišnjih izvješća o provedbi SRVUPKA, što će omogućiti bolje razumijevanje napretka te prilagodbu akcijskog plana promjenama i dinamici realizacije.

2. Uvod

Odlukom Gradskog vijeća Grada Karlovca u veljači 2019. godine uspostavljeno je Veće urbano područje Karlovac (VUPKA) koje u svom sastavu okuplja jedinice lokalne samouprave (gradove) Karlovac, Ozalj i Dugu Resu. Navedenoj Odluci o sastavu VUPKA prethodile su odluke gradskih vijeća gradova Duge Rese i Ozlja o suglasnosti za pristupanje VUPKA.

U travnju 2019. godine sklopljen Sporazum o suradnji između triju gradova u sastavu VUPKA, a kojim je dogovorena izrada i provedba SRVUPKA, kao i da je nositelj izrade Strategije Grad Karlovac, grad središte Većeg urbanog područja Karlovac.

SRVUPKA je usvojena 12. svibnja 2020. godine na 35. sjednici Gradskog vijeća Grada Karlovca, uz prethodno dobivena pozitivna mišljenja Predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave iz urbanog područja.

U ožujku 2022. godine donijeta je Odluka o izmjeni Odluke o usvajanju Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac 2019. - 2027. kojom je konstatirano da se usvojena SRVUPKA odnosi na razdoblje 2019. - 2020. kao i da će se zbog N+3 pravila, njezina provedba, izvještavanje i vrednovanje nastaviti do kraja 2023. godine.

U skladu s člankom 48. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe, a detaljniji postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja uređuje se Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027., verzija 2.1 (rujan 2023.), u skladu s kojima se provodi i postupak vrednovanja SRVUPKA.

Vrednovanje nakon provedbe odvija se nakon završetka provedbe planskog dokumenta te sažeto ponavlja (rekapitulira) i ocjenjuje cjelokupni planski dokument, prvenstveno njegov utjecaj/učinak tj. njegovu djelotvornost i učinkovitost.

Dva su cilja vrednovanja nakon provedbe SRVUPKA. Prvi cilj odnosi se na sumarno prikazivanje provedbenih razvojnih mjera u pojedinoj godini provedbe s ciljem postizanja strateških ciljeva i prioriteta razvoja utvrđenih u Strategiji. Drugi je cilj usmjeren na izvještavanje o postignutim konkretnim rezultatima provedbenih razvojnih mjera pomoću pokazatelja rezultata, čime se dokazuje postizanje strateških ciljeva i prioriteta razvoja.

Završno izvješće o provedenom postupku vrednovanja nakon provedbe Strategije razvoja većeg urbanog područja Karlovac 2019. – 2020. strukturirano je sukladno Prilogu 1 Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja, koji propisuje preporučeni sadržaj završnog izvještaja o vrednovanju planskog dokumenta, a sastoji se od sljedeće strukture:

1. *Kratki sažetak*
2. *Uvod*
3. *Kontekst vrednovanja*
4. *Metodološki pristup*
5. *Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna*
6. *Odgovori na evaluacijska pitanja*
7. *Zaključci i preporuke.*

3. Kontekst vrednovanja

Dana 6. prosinca 2018. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je zaključak kojim podržava "Odluku kojom se grad Karlovac s okolnim područjem utvrđuje područjem za moguće proširenje provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja". Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) ima značajnu ulogu u razvoju urbanih i ruralnih područja unutar zemalja članica Europske unije. Njegova svrha je poticanje održivog urbanog razvoja, jačanje gradova kao pokretača gospodarskog napretka te promicanje suradnje između lokalnih i regionalnih vlasti, kao i jačanje administrativnih kapaciteta gradova.

U programskim dokumentima za financijsko razdoblje 2014.–2020. definirano je da će Republika Hrvatska mjere održivog urbanog razvoja provoditi putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru dva Operativna programa – Operativnog programa Konkurentnost

i kohezija (OPKK) i Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP), iz tri različita Europska fonda – Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskog fonda (KF) i Europskog socijalnog fonda (ESF).

Prvi korak u korištenju ITU sredstava je definiranje obuhvata urbanog područja, pri čemu se može uključiti i okolna ruralna područja, što je u skladu s ciljem jačanja urbanih-ruralnih veza, kako je definirano Teritorijalnom agendom EU-a 2020, koja je naglasila važnost ravnomjernog teritorijalnog razvoja kroz povezivanje urbanih i ruralnih sredina.

U tu je svrhu izrađena i SRVUPKA, planski dokument regionalnog razvoja koji postavlja temeljne smjernice za razvoj, definirajući strateške ciljeve i prioritete održivog društveno-gospodarskog napretka ovog područja.

U skladu s člankom 48. Zakona o regionalnom razvoju, planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe.

Tijek postupka vrednovanja utvrđen je Planom vrednovanja koji je izradio Grad Karlovac kao nositelj izrade SRVUPKA, a isti definira sadržaj i svrhu vrednovanja, vremenski raspored te metode koje će se koristiti za postupak vrednovanja, odnosno opis posla.

Prethodno vrednovanje provedeno je u studenom 2019. godine, a proveo ga je Plavi partner d.o.o. te je završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja dostupno na web stranici Grada. Vrednovanje tijekom provedbe nije se provodilo zbog kraćeg vremena trajanja provedbe SRVUPKA, odnosno Grad Karlovac je u siječnju 2022. od MRRFEU dobio očitovanje da zbog izmjene razdoblja Strategije na 2019.-2020. nije u obvezi provoditi srednjoročno vrednovanje već samo završno

Ovo izvješće predstavlja završno izvješće o provedenom postupku vrednovanja nakon provedbe SRVUPKA, sukladno planu vrednovanja i ugovoru koji je Grad Karlovac sklopio s izvršiteljem – poduzećem Projekt jednako razvoj d.o.o.

Osnovna načela vrednovanja su:

1. **Transparentnost** – podrazumijeva da je informacije/nalaze/preporuke dobivene postupkom vrednovanja potrebno podijeliti s dionicima kojih se očekivani rezultati planskog dokumenta neposredno tiču, kao i sa skupinama koje na osnovu rezultata postupka vrednovanja mogu naučiti nešto novo.
2. **Jasna metodologija** – vrednovanje treba slijediti jasnu metodologiju, oblikovanu na način koji omogućava prikupljanje svih relevantnih podataka za vrednovanje uspješnosti

planskog dokumenta. Nužno je odrediti metode i način rada koji će se koristiti kako bi se odgovorilo na glavna pitanja u postupku vrednovanja.

3. **Planiranje vrednovanja** – podrazumijeva da se svako vrednovanje planira, uz obavezu izrade opisa poslova za provedbu vrednovanja, kako bi se definirala svrha i djelokrug vrednovanja, opisale metode koje će se koristiti, utvrdili resursi, potrebno vrijeme za provedbu vrednovanja i sl.
4. **Nepristranost i neovisnost** – nepristranost pridonosi kredibilitetu vrednovanja, a neovisnost pruža legitimitet donositeljima odluka i ograničava mogući sukob interesa u slučaju kada bi donositelji odluka i nositelji planskih dokumenata bili istodobno odgovorni za vrednovanje vlastitih aktivnosti. Ovaj se zahtjev odnosi na sve faze procesa vrednovanja, od planiranja vrednovanja, izrade opisa posla za provedbu vrednovanja do odabira izvršitelja vrednovanja.
5. **Vidljivost i širenje rezultata** – vidljivost je obilježje kojim se osigurava da javna politika u svoje mjere uključi aktivnosti informiranja i sustavno širenje informacija o rezultatima koje je neophodno radi unapređenja planiranja i provedbe aktivnosti. Završni izvještaj o vrednovanju treba biti javno dostupan.

Ciljevi vrednovanja uključuju pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta politike regionalnoga razvoja, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i donošenja planskih dokumenata te prilikom utvrđivanja novih intervencija, zatim kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata vrednovanja, osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava te učinkovitu raspodjelu sredstava između intervencija i između pojedinih stavki iste intervencije na temelju procjene njihovih budućih učinaka kao i na temelju prethodnog iskustva u provedbi istih ili sličnih aktivnosti.

4. Metodološki pristup

Vrednovanje nakon provedbe odvija se nakon završetka provedbe planskog dokumenta te sažeto ponavlja (rekapitulira) i ocjenjuje cjelokupni planski dokument, prvenstveno njegov utjecaj/činak tj. njegovu **djelotvornost i učinkovitost**.

Vrednovanje se obavlja temeljem Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) i Smjernica za uspostava urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (MRRFEU, Verzija 2.1, rujan 2023.).

Za provedbu vrednovanja utvrđuju se **kriteriji vrednovanja**, odnosno isti su propisani Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) kako bi se omogućila komparativna analiza svih razvojnih dokumenta u sustavu strateškog planiranja na nacionalnoj razini.

U skladu s fazom vrednovanja, odnosno činjenicom da se ovdje radi o vrednovanju nakon provedbe SRVUPKA, koristit će se sljedeći kriteriji vrednovanja:

- **Važnost** (relevantnost) – provjerava se jesu li ciljevi i prioriteti planskog dokumenta utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima odnosno do koje mjere su ciljevi programa opravdani u odnosu na potrebe.
- **Djelotvornost** (efektivnost) - uspoređuje se što je ostvareno u odnosu na planirano odnosno do koje mjere su ciljevi ostvareni te do koje mjere se očekuje da će se ostvariti.
- **Usklađenost** (koherentnost) – uključuje unutarnju i vanjsku usklađenost planskog dokumenta, odnosno logiku strategije; utvrđuje se jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani; je li planski dokument u skladu s relevantnim nacionalnim odnosno regionalnim strategijama/dokumentima (ovisno o planskom dokumentu). Vanjska usklađenost podrazumijeva usklađenost između ciljeva planskog dokumenta s ciljevima drugih javnih intervencija koje su s njim povezane. Unutarnja usklađenost podrazumijeva usklađenost ciljeva planskog dokumenta. Unutarnja povezanost implicira da postoji hijerarhija ciljeva, s time da hijerarhijski niži ciljevi logično doprinose ostvarenju viših ciljeva.
- **Učinkovitost** (efikasnost) – podrazumijeva postizanje željenog rezultata s minimalnim troškovima, odnosno postizanje najboljeg rezultata za danu razinu resursa.
- **Održivost** – ocjenjuje mjeru u kojoj je izgledno da će učinci intervencije trajati nakon što ona završi, odnosno razmatra se jesu li rezultati, uključujući institucionalne promjene, trajni te može li se pretpostaviti da će biti trajni

U postupku vrednovanja tijekom izrade SRVUPKA koristile su se uobičajene metode i alati koji su vezani za načela vrednovanja. Njihova primjena omogućila je nepristranost rezultata vrednovanja i olakšala realizaciju svrhe vrednovanja. Korištene metode su sljedeće:

- Analiza dostupnih podataka socio-ekonomskog konteksta
 - Desk analiza popratnih strateških dokumenata, literature i informacija relevantnih za izradu SRVUPKA – korištenje podataka iz sekundarnih izvora
 - Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja većeg urbanog područja Karlovac 2019.-2027.
 - Strategija razvoja Grada Osijeka: od industrijskog do inteligentnog grada, 2014.-2020.
 - Plan razvoja Osječko-baranjske županije za razdoblje do 2027. godine

- Provedbeni program Osječko-baranjske županije za mandatno razdoblje 2021.-2025. godine
- Puljiz, Jakša; integrirani pristup urbanom razvoju – hrvatska iskustva // Prilika ili prijetnja? Reforma lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut Zagreb, 2022. str. 157-180
 - Analiza dostavljenih sastavnih dijelova SRVUPKA
- Analiza ostvarenja planiranih projekata i pokazatelja
 - Analiza Izvješća o rezultatima provedbe SRVUPKA za 2022. godinu
 - Analiza podataka o ostvarenju projekata i pokazatelja dostavljenih od strane Grada Karlovca
- Analiza stavova relevantnih dionika o uspješnosti provedbe SRVUPKA
 - Anketni upitnici upućeni članovima Partnerskog vijeća
- Kontinuirana komunikacija s Gradom Karlovcem kao nositeljem izrade SRVUPKA.

5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna

Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac 2019. – 2020. sadrži deset poglavlja. Prvi dio dokumenta pokriva sažetak i teritorijalnu pokrivenost. Slijedi poglavlje analiza stanja koje je podijeljeno prema glavnim područjima interesa SRVUPKA-e, odnosno na društvo, gospodarstvo i urbano okruženje. Prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala opisuje se u poglavlju 3 (odnosno 4, jer poglavlja kreću od nule). Strategija uključuje poglavlje strateški okvir (razrađuje se konceptualizacija strateškog okvira, vizija, ciljevi, razvojni prioriteti i mjere).

Vizija VUPKA glasi:

„Integrirani gospodarski, društveni i prostorni razvoj Većeg urbanog područja Karlovac.“

SRVUPKA definira viziju urbanog područja uzimajući u obzir potrebe i potencijale u odnosu na sva tri stupa održivog razvoja: društvo, gospodarstvo i okoliš, ali i vizije razvoja svake pojedine JLS.

Ciljevi SRVUPKA definirani su kroz 3 specifična cilja od kojih je svaki podijeljen na prioritete. Specifični cilj 1. (SC1.) Revitalizirane urbane cjeline VUPKA odnosi se na revitalizaciju urbanih centara i njihovih gradskih urbanih jezgri kao žarišta socio-ekonomske transformacije i mjesta intenzivne cirkulacije ljudi, roba i informacija. Dva su glavna prioriteta ovoga SC; prioritet SC1.P1 Obnova urbanih gradskih jezgri, koji obuhvaća mjeru SC1.P1.1 Uređenje javnih prostora i komunalna infrastruktura te prioritet SC1.P2 Razvoj sadržaja za revitalizaciju gospodarskog i društvenog života, koji obuhvaća mjere: SC1.P2.1 Kulturna baština kao resurs za razvoj turizma i društvenog života, mjeru SC1.P2.2 Programi društvenog razvoja te mjeru SC1.P2.3 Programi društvene kohezije.

Specifični cilj 2. (SC2.) Velika infrastruktura za održivi razvoj, odnosi se na ulaganja iz područja energetike, prometa, vodnog i komunalnog gospodarstva i podrazumijeva veće infrastrukturne zahvate. Ostvarenje ovog SC usmjereno je kroz tri prioriteta: prioritet SC2.P1 Unapređenje energetske infrastrukture, a koji obuhvaća mjere: mjera SC2.P1.1 Veliki projekti i mjeru SC2.P1.2 Mjera za povećanje energetske učinkovitosti; zatim prioritet SC2.P2 Poboljšanje mobilnosti i pristupačnosti, obuhvaća mjeru: mjera SC2.P2.1 Veliki projekt i mjeru SC2.P2.2 Mjera za poboljšanje mobilnosti i pristupačnosti i prioritet SC2.P3 Unapređenje vodne i komunalne infrastrukture, koji obuhvaća mjere: mjeru SC2.P3.1 Veliki projekti, mjeru SC2.P3.2 Vodno gospodarstvo i upravljanje vodnim resursima i mjeru SC2.P3.3 Gospodarenje otpadom.

Kroz treći specifični cilj SC3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA teži se potaknuti dinamičan gospodarski razvoj kroz intenziviranje djelatnosti više tehnološke razine i izgradnju kapaciteta za inovacije, pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo. Ostvarenje ovog specifičnog cilja usmjereno je kroz tri prioriteta: prioritet SC3.P1 Podrška malom i srednjem poduzetništvu, koji uključuje mjeru; mjeru SC3.P1.1 Ulaganja u infrastrukturu i kapacitete za potporu poduzetništvu i mjeru SC3.P1.2 Programi potpore MSP-evima; prioritet SC3.P2 Razvoj vještina, znanja i kapaciteta za moderno gospodarstvo, koji uključuje mjere: mjera SC3.P2.1 Infrastrukturni i stručni kapaciteti za strukovno i visokoškolsko obrazovanje, mjeru SC3.P2.2.2 Jačanje poduzetničke kulture i inovacija te veza između obrazovanja i tržišta rad te mjeru SC3.P2.3 Pаметni grad i prioritet SC3. P3 Razvoj održive bioekonomije koji obuhvaća mjeru SC3.P3.1 Mjere i projekti jačanja i poticanja nabave lokalnih proizvoda i usluga.

U svrhu provedbe SRVUPKA-e, planirano je 9 strateških projekata:

Strateški projekti za ostvarenje Specifičnog cilja 1. Revitalizirane urbane cjeline VUPKA:

1. Karlovačka Zvijezda
2. Vojarna Luščić
3. Ozalj, grad akvarela
4. Revitalizacija vrtnog grada Duga Resa

Strateški projekti za ostvarenje Specifičnog cilja 2. Velika infrastruktura za održivi razvoj:

5. Toplinarstvo i korištenje obnovljivih izvora energije
6. Integrirani projekt mobilnosti VUPKA
7. Aglomeracija Karlovac – Duga Resa

Strateški projekti za ostvarenje Specifičnog cilja 3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA:

8. Razvoj ljudskih kapaciteta i obrazovanja
9. Eko turizam na rijekama VUPKA.

Dinamika provedbe SRVUPKA slijedi Akcijski plan, koji sadrži popis aktivnosti, programa i projekata po pojedinim ciljevima, prioritetima i mjerama te popis strateških projekata i financijsku alokaciju. Akcijski plan sadrži 66 projekata od čega se 28 projekata odnose na Grad Karlovac, 26 projekata na Grad Ozalj i 12 projekata na Grad Dugu Resu.

Financijski okvir podijeljen je na procjenu potrebnih sredstava u trogodišnjem razdoblju koja iznose 165.791.828,92 EUR te procjenu potrebnih sredstava do kraja provedbe strategije u iznosu od 171.405,893,69 EUR.

Tablica 1. Prikaz planiranog broja projekata i financijskih sredstava za trogodišnji Akcijski plan SRVUPKA 2019. - 2020.

SPECIFIČNI CILJEVI I PRIORITETI	TROGODIŠNJI AKCIJSKI PLAN							
	KARLOVAC		OZALJ		DUGA RESA		TOTAL	
	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR
SC1. Revitalizane urbane cjeline VUPKA	12	27.880.511,51 €	17	11.851.483,18 €	7	8.341.628,51 €	36	48.073.623,20 €
SC1.P1 Obnova urbanih gradskih jezgri	5	17.830.141,35 €	2	106.178,25 €	2	1.164.642,64 €	9	19.100.962,24 €
SC1.P2 Razvoj sadržaja za revitalizaciju gospodarskog i društvenog života	7	10.050.370,16 €	15	11.745.304,93 €	5	7.176.985,87 €	27	28.972.660,96 €
SC2. Velika infrastruktura za održivi razvoj	5	80.405.348,73 €	4	11.327.891,70 €	2	1.659.035,11 €	11	93.392.275,53 €
SC2.P1 Unaprijeđenje energetske infrastrukture	2	18.846.638,79 €	3	11.261.530,29 €	1	331.807,02 €	6	30.439.976,11 €
SC2.P2 Poboljšanje mobilnosti i pristupačnosti	2	7.003.862,23 €	1	66.361,40 €	1	1.327.228,08 €	4	8.397.451,72 €
SC2.P3 Vodna i komunalna infrastruktura	1	54.554.847,70 €	0	-	0	-	1	54.554.847,70 €
SC3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA	11	18.896.114,41 €	5	2.296.104,59 €	3	3.133.711,20 €	19	24.325.930,19 €
SC3.P1 Podrška malom i srednjem poduzetništvu	1	-	2	1.592.673,70 €	2	1.142.869,07 €	5	2.735.542,77 €
SC3.P2 Razvoj vještina, znanja i kapaciteta za moderno gospodarstvo	9	18.896.114,41 €	1	199.084,21 €	0	-	10	19.095.198,62 €
SC3.P3 Razvoj održive bio-ekonomije	1	-	2	504.346,67 €	1	1.990.842,13 €	4	2.495.188,80 €
	28	127.181.974,65 €	26	25.475.479,46 €	12	13.134.374,81 €	66	165.791.828,92 €

U izradi i provedbi SRVUPKA sukladno Sporazumu o suradnji sudjelovale su Uža radna skupina predstavnika triju gradova, Javne ustanove RRA KŽ i Karlovačke županije, Koordinacijsko vijeće VUPKA koje se sastojalo od gradonačelnika triju jedinica lokalne samouprave te Partnersko vijeće VUPKA u ulozi savjetodavnog tijela.

Radna skupina osnovana je u cilju osiguravanja stručne i pravovremene pripreme i razmjene svih podataka i materijala, kao i učinkovite i kvalitetne provedbe ostalih aktivnosti povezanih s izradom SRVUPKA. Koordinacijsko vijeće je tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRVUPKA. Partnersko vijeće VUPKA sastavljeno je od 33 članova i to predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora, odnosno predstavnika jedinica

područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, organizacija civilnog društva te ostalih ključnih dionika razvoja urbanog područja Karlovca. Partnersko vijeće osnovano je kao savjetodavno tijelo putem kojeg se osigurava ostvarenje načela partnerstva u pripremi, izradi i praćenju provedbe Strategije, s primarnim ciljem utvrđivanja zajedničkih prioriteta na razini urbanog područja i predlaganja strateških projekata važnih za razvoj istog.

Institucionalni kapacitet Grada Karlovca kao grada središta i nositelja izrade SRVUPKA za razdoblje 2019.-2020. uspostavljen je u Upravnom odjelu za razvoj grada i EU fondove u okviru kojeg se nalazio Odsjek za provedbu ITU mehanizma (ITU PT), no nakon novog ustrojstva upravnih tijela Grada Karlovca, ulogu koordinatora u postupku izrade i provedbe SRVUPKA je preuzela Služba za provedbu ITU mehanizma koja ima ulogu Posredničkog tijela (ITU PT).

Bitno je naglasiti kako je SRVUPKA prvotno rađena za razdoblje 2019.-2027. jer je preporuka MRRFEU bila da se obuhvati i novo razdoblje, budući se ista radila u 2019. i 2020. godini, odnosno krajem programskog razdoblja. U ožujku 2022. godine Gradsko je vijeće Grada Karlovca donijelo Odluku o izmjeni Odluke o usvajanju SRUP-a 2019.-2027. kojom je konstatirano da se usvojena Strategija odnosi na razdoblje 2019.-2020. kao i da će se zbog n+3 pravila, njezina provedba, izvještavanje i vrednovanje nastaviti do kraja 2023. godine. Navedena Odluka donijeta je iz razloga što su nakon usvajanja nove SRVUPKA za razdoblje 2021.-2027. (izrađene jer se VUPKA proširio na četiri dodatne JLS) postojala dva strateška dokumenta koja su se odnosila na jedno te isto razdoblje.

Radi kraćeg vremena za pripremu i provedbu projekata u SRVUPKA 2019. - 2020., značajan broj projekata je ponovno predložen i prihvaćen od strane Koordinacijskog vijeća za VUPKA u novoj SRVUPKA za programsko razdoblje 2021. – 2027.

6. Odgovori na evaluacijska pitanja

Završno vrednovanje treba ocijeniti cjelokupni učinak provedbe SRVUPKA-e te djelotvornost i učinkovitost provedenih intervencija iz SRVUPKA-e. Temeljem primjene evaluacijskih kriterija te navedenih metoda evaluacije u ovom su Izvješću prezentirani odgovori na evaluacijska pitanja te zaključci vrednovanja.

Glavna pitanja na koja vrednovanje daje odgovor su sljedeća:

- Jesu li ostvareni strateški ciljevi i prioriteta SRUP-a?
- Koje su intervencije uspješno provedene te ako postoje intervencije koje nisu uspješno provedene, koji su bili razlozi za to?
- Jesu li se intervencije tijekom provedbe SRUP-a uspješno prilagođavale promjenama u kontekstu svih izazova koji su se pojavili u programskom razdoblju (pandemija koronavirusa, rat u Ukrajini, ekonomska kretanja poput inflacije i rasta cijena itd.)?
- Koje promjene se mogu identificirati u odnosu na ciljeve intervencija?
- Koji su faktori utjecali na učinke i promjene na razini specifičnih ciljeva i/ili intervencija?
- Jesu li ostvareni pokazatelji na razini prioriteta/strateških ciljeva i njihove ciljne vrijednosti?
- Je li kroz provedbu SRUP-a ostvaren učinkovit integrirani pristup teritorijalnom razvoju?
- Koji mehanizmi su odgovorni za proizvedene učinke intervencija?

Važan dio procjene uspješnosti provedbe SRVUPKA i odgovora na evaluacijska pitanja čini i analiza odgovora na anketne upitnike od strane članova Partnerskog vijeća, a isti su prikazani u nastavku.

Jesu li ostvareni strateški ciljevi i prioriteta SRUP-a?

Specifični ciljevi SRVUPKA su Specifični cilj 1. Revitalizirane urbane cjeline VUPKA, Specifični Cilj 2. Velika infrastruktura za održivi razvoj te Specifični Cilj 3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA. Ostvarenje ovih ciljeva promatra se kroz kumulativno ostvarenje njihovih prioriteta, odnosno:

- SC1.P1 Obnova urbanih gradskih jezgri
- SC1.P2 Razvoj sadržaja za revitalizaciju gospodarskog i društvenog života
- SC2.P1 Unaprjeđenje energetske infrastrukture
- SC2.P2 poboljšanje mobilnosti i pristupačnosti
- SC2.P3 Vodna i komunalna infrastruktura
- SC3.P1 Podrška malom i srednjem poduzetništvu
- SC3.P2 Razvoj vještina, znanja i kapaciteta za moderno gospodarstvo
- SC3. P3 Razvoj održive bio-ekonomije.

Analizirajući najznačajnija postignuća odnosno rezultate provedbe SRVUPKA na razini strateških ciljeva, prioriteta i mjera, najviše je projekata realizirano u okviru SC 1. Revitalizirane urbane cjeline VUPKA i to najviše unutar prioriteta SC1. P2 Razvoj sadržaja za revitalizaciju gospodarskog i društvenog života, i to njih četiri, dok je unutar prioriteta SC1. P1 realiziran jedan projekt.

Tablica 2. Popis realiziranih projekata u okviru SC 1. Revitalizirane urbane cjeline VUPKA

NAZIV PROJEKTA	NOSITELJ	OSTVARENI PRORAČUN
SC 1. P1 Kompleks bivše „Vojarne Luščić“	Grad Karlovac	111.646 EUR
SC 1. P2 Lončareva kuća - sanacija i obnova zaštićenog objekta	Grad Karlovac	159.267 EUR
SC1. P2 Uređenje Kina Edison	Grad Karlovac	5.308.912 EUR
SC1. P2 Adrenalinski park Ozalj	Grad Ozalj	23.719,55 EUR
SC1. P2 Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj	Grad Ozalj	137.494 EUR

U okviru SC2. Velika infrastruktura za održivi razvoj realizirana su ukupno dva projekta – oba unutar prioriteta SC2.P1.

Tablica 3. Popis realiziranih projekata u okviru SC 2. Velika infrastruktura za održivi razvoj

NAZIV PROJEKTA	NOSITELJ	OSTVARENI PRORAČUN
SC 2. P1 Revitalizacija vrelovodne mreže grada Karlovca	Grad Karlovac	13.741.760 EUR
SC 2. P1 Fasada na Staroj školi – energetska obnova javne zgrade	Grad Ozalj	83.652 EUR

U okviru SC3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA, realizirani su projekti koji se nalaze unutar prioriteta SC3.P2, i to dva projekta, dok je unutar prioriteta SC3. P1 realiziran jedan projekt.

Tablica 4. Popis realiziranih projekata u okviru SC 3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA

NAZIV PROJEKTA	NOSITELJ	OSTVARENI PRORAČUN
SC 3. P1 Pristupna cesta u gospodarsku zonu i željezničko cestovni prijelaz	Grad Ozalj	845.219,72 EUR
SC 3. P2 Experience centar Nikola Tesla - obnova objekta i funkcionalno povezivanje s Gimnazijom Karlovac, uz uređenje parkirališta kod ŠSD Mladost	Grad Karlovac	3.075.918 EUR
SC 3. P2 Ekonomska škola Karlovac - adaptacija	Grad Karlovac	635.000 EUR

Tablica u nastavku sumarno prikazuje usporedbu planiranog i ostvarenog stanja provedbe Akcijskog plana SRVUPKA za trogodišnje razdoblje u pogledu broja projekata i realiziranih financijskih vrijednosti. Navedeni podaci pokazuju kako je tijekom provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. realizirano tek 15% od planiranog broja projekata s istim postotkom realiziranih financijskih sredstava, a najbitniji razlog tome jest skraćivanje perioda provedbe SRVUPKA.

Tablica 5. Prikaz ostvarenog i planiranog za trogodišnji Akcijski plan SRVUPKA 2019. - 2020.

SPECIFIČNI CILJEVI I PRIORITETI	TROGODIŠNJI AKCIJSKI PLAN								OSTVARENJE								% OSTVARENJA	
	KARLOVAC		OZALJ		DUGA RESA		TOTAL		KARLOVAC		OZALJ		DUGA RESA		TOTAL		TOTAL	
	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR	Br. projekata	EUR
SC1. Revitalizane urbane cjeline VUPKA	12	27.880.511,51 €	17	11.851.483,18 €	7	8.341.628,51 €	36	48.073.623,20 €	3	5.579.825,00 €	2	161.213,55 €	0	- €	5	5.741.038,55 €	14%	12%
SC1.P1 Obnova urbanih gradskih jezgri	5	17.830.141,35 €	2	106.178,25 €	2	1.164.642,64 €	9	19.100.962,24 €	1	111.646,00 €	0	- €	0	- €	1	111.646,00 €	11%	1%
SC1.P2 Razvoj sadržaja za revitalizaciju gospodarskog i društvenog života	7	10.050.370,16 €	15	11.745.304,93 €	5	7.176.985,87 €	27	28.972.660,96 €	2	5.468.179,00 €	2	161.213,55 €	0	- €	4	5.629.392,55 €	15%	19%
SC2. Velika infrastruktura za održivi razvoj	5	80.405.348,73 €	4	11.327.891,70 €	2	1.659.035,11 €	11	93.392.275,53 €	1	13.741.760,00 €	1	83.652,00 €	0	- €	2	13.825.412,00 €	18%	15%
SC2.P1 Unaprijeđenje energetske infrastrukture	2	18.846.638,79 €	3	11.261.530,29 €	1	331.807,02 €	6	30.439.976,11 €	1	13.741.760,00 €	1	83.652,00 €	0	- €	2	13.825.412,00 €	33%	45%
SC2.P2 Poboľšanje mobilnosti i pristupačnosti	2	7.003.862,23 €	1	66.361,40 €	1	1.327.228,08 €	4	8.397.451,72 €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0%	0%
SC2.P3 Vodna i komunalna infrastruktura	1	54.554.847,70 €	0	-	0	-	1	54.554.847,70 €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0%	0%
SC3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA	11	18.896.114,41 €	5	2.296.104,59 €	3	3.133.711,20 €	19	24.325.930,19 €	2	3.710.918,00 €	1	845.219,72 €	0	- €	3	4.556.137,72 €	16%	19%
SC3.P1 Podrška malom i srednjem poduzetništvu	1	-	2	1.592.673,70 €	2	1.142.869,07 €	5	2.735.542,77 €	0	- €	1	845.219,72 €	0	- €	1	845.219,72 €	20%	31%
SC3.P2 Razvoj vještina, znanja i kapaciteta za moderno gospodarstvo	9	18.896.114,41 €	1	199.084,21 €	0	-	10	19.095.198,62 €	2	3.710.918,00 €	0	- €	0	- €	2	3.710.918,00 €	20%	19%
SC3.P3 Razvoj održive bio-ekonomije	1	-	2	504.346,67 €	1	1.990.842,13 €	4	2.495.188,80 €	0	- €	0	- €	0	- €	0	- €	0%	0%
	28	127.181.974,65 €	26	25.475.479,46 €	12	13.134.374,81 €	66	165.791.828,92 €	6	23.032.503,00 €	4	1.090.085,27 €	0	- €	10	24.122.588,27 €	15%	15%

Jedno od anketnih pitanja postavljenih članovima Partnerskog vijeća bilo je „*Smatrate li da su provedena ulaganja utjecala na kvalitetu života stanovnika VUPKA, odnosno u kojoj mjeri su doprinijela ostvarenju strateških ciljeva i prioriteta SRVUPKA 2019.-2020.?*“, a neki od odgovora su sljedeći:

- *Provedeni projekti na poboljšanju i unaprijeđenu komunalne infrastrukture kao i obnovi građevina kulturnog značaja doprinijelo je kvaliteti življenja građana unutar VUPKA te općenito poboljšanju turističke ponude i sadržaja.*
- *Provedena ulaganja u referentnom razdoblju doprinijela su unapređenju i poboljšanju kvalitete kulturnih i turističkih sadržaja na području Većeg urbanog područja kao i unapređenju osnovne komunalne infrastrukture, što doprinosi boljoj kvaliteti svakodnevnog života svih građana.*
- *Da, smatramo da su provedena ulaganja značajno utjecala na kvalitetu života stanovnika VUPKA. Ulaganja su pridonijela ostvarivanju strateških ciljeva i prioriteta SRVUPKA, na nekoliko načina: poboljšanja u prometnoj infrastrukturi, ulaganje u lokalne poslovne inicijative i razvoj turističke ponude, projekti usmjereni na zaštitu okoliša i održivi razvoj doprinijeli su smanjenju zagađenja i očuvanju prirodnih resursa.*
- *Svakako jesu, obogatila su društveni život Karlovca i Karlovačke županije, osnažila uslugu gospodarskom sektoru, opskrbu toplinskom energijom (CTS) učinila priuštivom i učinkovitom, obnovljene su 2 brownfield lokacije u centru grada.*
- *Da, provedba SRVUPKA 2019. - 2020. pozitivno je utjecala na kvalitetu života stanovnika VUPKA na način da se provedbom projekata utjecalo na povećanje kulturnog sadržaja grada i osvještavanje važnosti kulturnih sadržaja za grad.*
- *Da, svako ulaganje u infrastrukturu i gospodarstvo uzročno jača kapacitete zajednice i tako makar neizravno utječe na sve stanovnike i njihovu kvalitetu života.*
- *Za vidljive rezultate i utjecaj na kvalitetu života stanovnika VUPKA, odnosno ostvarenje strateških ciljeva i prioriteta SRVUPKA potrebno je pričekati nekoliko godina kako bi se vidjeli u potpunosti rezultati projekata.*

S obzirom na broj realiziranih projekata, kao i povratne informacije zaprimljene od članova Partnerskog vijeća, može se zaključiti da se tijekom provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. doprinijelo ostvarenju njezinih strateških ciljeva i prioriteta te da je postavljen dobar temelj za njihovo cjelokupno ostvarenje u razdoblju 2021. – 2027., na koje je i prebačen veliki dio planiranih projekata, odnosno da je kriterij djelotvornosti (efektivnosti) načelno zadovoljen, a da se očekuje da će se u potpunosti ostvariti tijekom provedbe SRVUPKA 2021. – 2027. realizacijom projekata koji su prebačeni na istu.

Potrebno je napomenuti i da je s obzirom na stupanj provedbe (koja je završila s krajem 2023. godine) još uvijek prerano za ocijeniti u kojoj mjeri su provedena ulaganja utjecala na kvalitetu života stanovnika VUPKA, odnosno u kojoj mjeri su (dugoročnije) doprinijela ostvarenju strateških ciljeva i prioriteta SRVUPKA, kao i ocijeniti razinu ostvarenja pokazatelja, čije su ciljne vrijednosti postavljene za 2027. godinu i kasnije¹.

¹ Osim pokazatelja *Smanjenje energetske gubitaka u toplinarskom sustavu Grada Karlovca*, čija je godina ostvarenja 2023.

Koje su intervencije uspješno provedene te ako postoje intervencije koje nisu uspješno provedene, koji su bili razlozi za to?

Analizirajući projekte navedene u Akcijskom planu, od ukupnog broja od 66 projekata, realizirano je 10 projekata, 7 projekata je otkazano, 28 projekata je u pripremi (provedba nije započela), a za 21 projekt provedba je u tijeku. Od ukupnog broja projekata (66) iz Akcijskog plana, 25 je projekata prebačeno u SRVUPKA 2021. – 2027., a koji uključuju projekte čija provedba nije započela i 5 projekata od ranije navedenih 18 čija provedba je u tijeku.

Najvažniji razlog za neostvarenje planiranih intervencija jest skraćivanje perioda provedbe SRVUPKA na 2020. (n+3 – 2023.) umjesto inicijalno planirane 2027. godine, stoga se projekti koji su planirani za nadolazeće godine i prebačeni u novu SRVUPKA ne mogu smatrati neostvarenima, već se njihovo planiranje i implementacija nastavljaju po planu.

Po specifičnim ciljevima SRVUPKA, situacija je sljedeća:

- Od ukupno 36 projekata SC1. Revitalizirane urbane cjeline VUPKA, 5 projekata je realizirano, a 8 ih je trenutno u provedbi.
- Od 11 projekata SC2. Velika infrastruktura za održivi razvoj, 2 projekta su realizirana, a 5 projekata je u provedbi.
- kod SC3. Konkurentno i moderno gospodarstvo VUPKA, od ukupno njih 19, 3 projekta su realizirana, a u provedbi je 8 projekata.

Realizirani projekti po specifičnim ciljevima:

- realizirani projekti SC1: Lončareva kuća-sanacija i obnova zaštićenog objekta, Kompleks bivše „Vojarne Luščić“ (Karlovac) – pripremna faza (2019.-2021.): 1) provedba međunarodnog urbanističko-arhitektonskog natječaja EUROPAN 15, i 2) izrada urbanističkog plana uređenja (UPU Luščić), Uređenje Kina Edison (Karlovac), Adrenalinski park Ozalj, Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj
- realizirani projekti SC2: Revitalizacija vrelovodne mreže grada Karlovca, Fasada na Staroj školi (Ozalj) – energetska obnova javne zgrade
- realizirani projekti SC3: Experience centar Nikola Tesla (Karlovac) - obnova objekta i funkcionalno povezivanje s Gimnazijom Karlovac uz uređenje parkirališta kod ŠSD Mladost, Ekonomska škola Karlovac – adaptacija, Pristupna cesta u gospodarsku zonu i željezničko cestovni prijelaz (Ozalj).

Tablica u nastavku prikazuje realizirane projekte s njihovim planiranim i ostvarenim financijskim iznosima te izvorima financiranja.

Tablica 6. Popis realiziranih projekata s planiranim i ostvarenim financijskim iznosima

NAZIV PROJEKTA	PLANIRANI PRORAČUN	OSTVARENI PRORAČUN	IZVOR SREDSTAVA
SC 1. P1 Kompleks bivše „Vojarne Luščić“	111.646 EUR	111.646 EUR	Grad Karlovac
SC 1. P2 Lončareva kuća - sanacija i obnova zaštićenog objekta	159.267 EUR	183.769,58 EUR	Ministarstvo kulture i medija, Grad Karlovac
SC1. P2 Uređenje Kina Edison	5.308.912 EUR	5.308.912 EUR	Grad Karlovac, EU fondovi (ITU mehanizam 2014.-2020.)

SC1. P2 Adrenalinski park Ozalj	122.768 EUR	23.719 EUR	Grad Ozalj, Hrvatska turistička zajednica
SC1. P2 Obnova prilaznog mosta u Stari grad Ozalj	199.084 EUR	137.494 EUR	Državni proračun
SC 2. P1 Revitalizacija vrelovodne mreže grada Karlovca	9.556.042 EUR	13.741.760 EUR	EU fondovi (ITU mehanizam 2014.-2020.)
SC 2. P1 Fasada na Staroj školi – energetska obnova javne zgrade	72.998 EUR	83.652 EUR	Karlovačka županija, Grad Ozalj
SC 3. P1 Pristupna cesta u gospodarsku zonu i željezničko cestovni prijelaz	796.337 EUR	845.219 EUR	Grad Ozalj, EU fondovi
SC 3. P2 Experience centar Nikola Tesla - obnova objekta i funkcionalno povezivanje s Gimnazijom Karlovac, uz uređenje parkirališta kod ŠSD Mladost	2.496.018 EUR	3.075.918 EUR	EU fondovi (ITU mehanizam 2014.-2020.), Karlovačka županija, Grad Karlovac, Gimnazija Karlovac, Poduzetnički centar Korana
SC 3. P2 Ekonomska škola Karlovac - adaptacija	82.952 EUR	635.000 EUR	Karlovačka županija

Projekti u provedbi po specifičnim ciljevima:

- projekti SC1: Obnova infrastrukture u povijesnoj urbanističkoj cjelini Zvijezdi (Karlovac), Zgrada KAMOD/Karlovački kulturni triangle (Karlovac), Rekonstrukcija i dogradnja Hrvatskog doma (Karlovac), Športsko-kulturni centar Mostanje (Karlovac), Nastavak izgradnje etno sela (selo Trg u Ozlju), Uređenje nogometnog igrališta, bazena i ostalih sportskih sadržaja u Sportskoj zoni (Ozalj), Dogradnja zgrade OŠ Slave Raškaj sa školskom sportskom dvoranom (Ozalj), Obnova parka dr. F. Tuđmana (Duga Resa).
- projekti SC2: Istraživanje i iskorištavanje geotermalnih potencijala (Karlovac), Aglomeracija Karlovac - Duga Resa II (Karlovac), Kogeneracijsko postrojenje na drvnu biomasu sa toplovodom/vrelovodom (Karlovac), Mostovi (Duga Resa), Energetska obnova i modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja.
- projekti SC3: Bosanski magazin - restoran studentske prehrane i interpretacijski centar (Karlovac), Vojna bolnica - Studentski dom (Karlovac), Oružana - Regionalni centar kompetencija u strukovnom obrazovanju (Karlovac), Gimnazija Karlovac - adaptacija (Karlovac), Dogradnja Medicinske škole Karlovac, Unapređenje infrastrukture poduzetničke zone Lug – nastavak izgradnje (Ozalj), Centar za posjetitelje Lović Prekriški – energetska obnova, uređenje okoliša i unutarnje uređenje (Ozalj), Dovođenje ETNO KUĆE Vrhovac i uređenje staze/šetnice do Plepelić dvora, Škaljeвица (Ozalj).

Tablica u nastavku prikazuje projekte koji su u provedbi s njihovim planiranim i trenutno ugovorenim financijskim iznosima, izvorima financiranja te opisom trenutnog statusa.

Tablica 7. Popis projekata u provedbi s planiranim i ugovorenim financijskim iznosima te trenutnim statusom

NAZIV PROJEKTA	PLANIRANI PRORAČUN	TREKUTNO UGOVORENI PRORAČUN	IZVOR SREDSTAVA	TREKUTNI STATUS
SC 1. P1 Obnova infrastrukture u povijesnoj urbanističkoj cjelini Zvijezdi	n/p	n/p	n/p	Pregledom dokumentacije koja je prikupljena od nadležnih odjela u vrijeme izrade SRVUPKA 2019.-2020. ustanovljeno je da ovaj projekt obuhvaća tri infrastrukturna projekata koji su u Akcijskom planu SRVUPKA izdvojeni kao zasebni projekti - Izgradnja vodno komunalne infrastrukture aglomeracije Karlovac-Duga Resa, Revitalizacija vrelovodne mreže grada Karlovca i Uređenje Trga bana Josipa Jelačića i prometnica u Zvijezdi. Za svaki od navedenih projekata unesen je planirani proračun, ostvareni proračun i izvor sredstava.
SC1. P2 Zgrada KAMOD/Karlovački kulturni triangle	n/a	3.789.181,25	EU fondovi (FSEU, NPOO)	Tijekom 2022. i 2023. provedena obnova od potresa i konstruktivna obnova, izrađena dokumentacija za cjelovitu obnovu i u pripremi JN za radove na cjelovitoj obnovi.
SC1. P2 Rekonstrukcija i dogradnja Hrvatskog doma	2.296.104,59 EUR	7.516.153,30	EU fondovi (FSEU, NPOO)	Tijekom 2022. izrađena projektna dokumentacija, 2023. i 2024. provedeni radovi na konstruktivnoj obnovi, izrađena projektna dokumentacija za cjelovitu obnovu, u tijeku postupak JN za cjelovitu obnovu.
SC1. P2 Športsko-kulturni centar Mostanje	1.075.054,75 EUR	2,4 milijuna EUR	Grad Karlovac	Tijekom 2023. izmjena i dopuna građevinske dozvole iz 2013. godine - kako bi se uvrstili adekvatni elementi za energetske učinkovitost. Postupci javne nabave provedeni krajem 2023., početkom 2024. započeli radovi. Projekt je trenutno u provedbi.
SC1. P2 Nastavak izgradnje etno sela (selo Trg u Ozlju)	106.178,25 EUR	8.771,27 EUR	Grad Ozalj	
SC1. P2 Uređenje nogometnog igrališta, bazena i ostalih sportskih sadržaja u Sportskoj zoni	1.260.866,68 EUR	141.144,82 EUR	Grad Ozalj	Do sada je Grad Ozalj obnovio nogometno igralište te pristupnu cestu i parkiralište. U daljnjem planu je uređenje tribina uz nogometno igralište od strane NK Zrinski Ozalj.
SC1. P2 Dogradnja zgrade OŠ Slave Raškaj sa školskom sportskom dvoranom	1.526.312,30 EUR	7.338.436,00 EUR	EU fondovi (NPOO), Karlovačka županija, Grad Ozalj	U tijeku je izvođenje radova na dogradnji zgrade OŠ Slave Raškaj sa školskom sportskom dvoranom.
SC1. P1 Obnova parka dr. F. Tuđmana	1.138.098,08 EUR	461.745,83 EUR	Grad Duga Resa	Projekt se financira iz lokalnog proračuna. U tijeku je izvođenje radova. Projekt se realizira neovisno o Društveno kulturnom centru, ali se na njega oslanja.
SC2. P1 Istraživanje i iskorištenje geotermalnih potencijala	9.290.596,59 EUR	1.280.000,00 EUR	Grad Karlovac, EU fondovi (Financijski mehanizam Europskog gospodarskog	U trenutnoj fazi projektu nedostaju financijska sredstva za nastavak projekta izgradnje istražne bušotine od približno 6.000.000,00 EUR. Nastavak nakon uređenog bušotinskog

			prostora 2014.-2022., Program 'Energija i klimatske promjene')	radnog prostora za smještaj bušačeg postrojenja za izradu istražne bušotine KaGT-1. Projekt je prebačen u SRVUPKA 2021.-2027.
SC2. P3 Aglomeracija Karlovac - Duga Resa II	54.554.847,70 EUR	54.872.085,00 EUR	EU fondovi (NGEU), Grad Karlovac, Grad Duga Resa	Projekt je trenutno u provedbi.
SC2. P1 Kogeneracijsko postrojenje na drvenu biomasu s toplovodom/vrelovodom	10.724.002,92 EUR	n/a	Privatni investitor	Projekt se provodi od strane privatnog investitora. Trenutno je u fazi prijave početka građenja, vidljivo iz ISPU.
SC2. P2 Mostovi	1.327.228,08 EUR	285.354,04 EUR	EU fondovi (NPOO)	Projekt je u fazi izrade projektno tehničke dokumentacije; projekt se realizira kroz projekt Razvoj biciklističke infrastrukture u gradu Dugoj Resi - C2.1.R2.11.01.576 u sklopu Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“ (C2.1.R2.11.01)
SC2. P1 Energetska obnova i modernizacija javne rasvjete na području Grada Ozlja	464.529,83 EUR	235.850,58 EUR	Državni proračun (Program podrške regionalnom razvoju i Program revitalizacije depriviranih područja Karlovačke i Sisačko moslavačke Županije), Grad Ozalj	U tijeku je izvođenje radova na fazi III. Modernizacije javne rasvjete. U idućem razdoblju preostaje zadnja faza modernizacije javne rasvjete za što su osigurana bespovratna sredstva Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU.
SC3. P2 Bosanski magazin - restoran studentske prehrane i interpretacijski centar	3.052.624,59 EUR	5.061.181,35€	EU fondovi (ITU mehanizam 2021.-2027.)	Projekt se provodi fazno. Prva faza podrazumijeva izvedbu radova - sanacija nestabilnih dijelova građevine Bosanskog magazina u cilju vraćanja u stanje prije potresa, dok je druga faza predviđena za prenamjenu i uređenje Bosanskog magazina u restoran studentske prehrane i interpretacijski centar (kategorija II). Prva faza je završena. Druga faza je započela, izrađena sva projektno tehnička dokumentacija i Studija izvodljivosti, ishodaena je građevinska dozvola do 21.05.2027. Čeka se objava ITU poziva za izravnu dodjelu – u Rasporedu planiranih poziva na podnošenje prijedloga za ITP 2021.-2027. za 2024. godinu (kolovoz 2024.) „ITU - Rekonstrukcija, uređenje i prenamjena postojeće zgrade "Bosanskog magazina" u restoran studentske prehrane i muzejski interpretacijski centar, Karlovac“ planiran je za kraj 2024. godine s iznosom bespovratnih sredstava od 5.061.181,35 EUR.

SC3. P2 Vojna bolnica - Studentski dom	3.318.070,21 EUR	98.509,50 EUR	Grad Karlovac, Karlovačka županija, Studentski centar Karlovac	Izvršeni istražni radovi za rekonstrukciju, uređenje i prenamjenu postojeće zgrade, izrađen istražno eksploatacijski zdenac i hidrogeološki izvještaj za potrebe grijanja, hlađenja i pripreme tople vode, izvršena geofizička istraživanja, izvedba istražnih bušotina te geotehnički istražni radovi, revidirani troškovnici te izvršena zaštita od pada crijepa, izrađen Izvedbeni i Glavni projekt te Studija izvodljivost, ishođena građevinska dozvola do 2026. g. Nedostatak vlastitih financijskih sredstava, traže se drugi izvori financiranja/sufinanciranja. Čeka se objava poziva "Modernizacija, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja za tercijarno obrazovanje", koja je predviđena za 20.12.2024.
SC3. P2 Oružana - Regionalni centar kompetencija u strukovnom obrazovanju	3.318.070,21 EUR	9.955.000,00 EUR	EU fondovi (OPKK 2014.-2020., ULJP 2014.-2020.)	Zbog završetka financijskog razdoblja 2014.-2020. godine svi projektni troškovi morali su nastati i biti plaćeni do 31.12.2023. godine. Prvenstveno zbog nedostatka kvalitetne radne snage na tržištu rada, s čime je suočena većina izvođača radova, projekt nije realiziran do planiranog roka, tj. do 27.12.2023. godine, te je dio radova nastavljen i nakon navedenog datuma. Nastavak financiranja u iznosu od 50% preostalih troškova osiguran je iz Programa sufinanciranja završetka provedbe EU projekata na područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Radovi su u završnoj fazi te je 06.08.2024. planiran tehnički pregled objekta, a potom i izdavanje uporabne dozvole. U okviru projekta do sad je realizirana ugradnja protupožarnih stuba. Ugradnja lifta za invalide trenutno je na početku sukladno prioritetima financiranja.
SC3. P2 Gimnazija Karlovac - adaptacija	329.152,56 EUR	1.660.000,00 EUR	Karlovačka županija	Radovi se odvijaju u dvije faze: 1.FAZA: Otklanjanje oštećenja uzrokovanih potresom 2020. 2. FAZA: Dogradnja Medicinske škole Karlovac. Završetak radova planiran je za rujan
SC3. P2 Dogradnja Medicinske škole Karlovac	5.012.878,23 EUR	8.340.869,42 EUR	EU fondovi (FSEU, NPOO), Karlovačka županija	Faza I. i II. projekta su izvršene, odnosno izgrađene su prometnice s biciklističkom i pješačkom stazom. Za Fazu III. rješavaju se imovinsko pravni odnosi u obuhvatu zahvata.
SC3. P1 Unaprjeđenje infrastrukture poduzetničke zone Lug – nastavak izgradnje	796.336,85 EUR	591.288,95 EUR	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Grad Ozalj, EU Fondovi (FSEU)	

SC3. P2 Centar za posjetitelje Lović Prekriški – energetska obnova, uređenje okoliša i unutarnje uređenje	199.084,21 EUR	n/a	n/a	U okviru projekta do sad je uređen okoliš oko objekta, a nastavak projekta ovisi o raspoloživim izvorima financiranja. Izrađen je projekt energetske obnove.
SC3. P3 Dvršenje ETNO KUĆE Vrhovac i uređenje staze/šetnice do Plepelić dvora, Škaljevica	132.722,81 EUR	n/a	Grad Ozalj	Nositelj aktivnosti je KUD "Vrhovac". Putem Programa javnih potreba Grad sukladno raspoloživim sredstvima sufinancira provedbu projekta.

Kao glavni razlozi neostvarenja projekata navode se neriješeni imovinsko-pravni odnosi, nepripremljena projektno-tehnička dokumentacija i nedostatak izvora financiranja (na EU ili lokalnoj/nacionalnoj razini). Pozitivno je što se, unatoč kratkom razdoblju, krenulo s provedbom većeg broja projekata te je u referentnom razdoblju za mnoge projekte izrađena tehnička dokumentacija što omogućuje njihov nastavak provedbe i realizacije u narednom razdoblju.

Jesu li se intervencije tijekom provedbe SRUP-a uspješno prilagođavale promjenama u kontekstu svih izazova koji su se pojavili u programskom razdoblju (pandemija koronavirusa, rat u Ukrajini, ekonomska kretanja poput inflacije i rasta cijena itd.)?

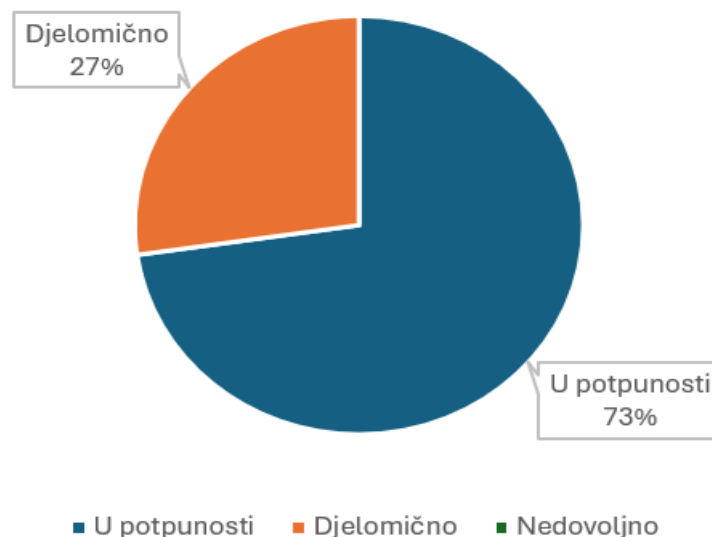
U periodu provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. nastupile su brojne nepredvidive okolnosti, kao što su globalno izbijanje pandemije virusa COVID-19, koje je ostavilo dubok negativan utjecaj na cjelokupno gospodarstvo Republike Hrvatske, zatim ekonomska kriza koja je dovela do negativnog učinka na pojedine gospodarske grane Republike Hrvatske, te razoran potres koji je u prosincu 2020. godine pogodio područje Sisačko-moslavačke, Karlovačke i Zagrebačke županije i prouzročio brojna oštećenja kako na privatnim kućama, tako i na javnoj infrastrukturi, objektima, prometnicama.

Zbog ograničenja u proizvodnji i trgovini uzrokovanih ratnim zbivanjima u Ukrajini, sve strožih sankcija Rusiji i neizvjesnosti u vezi trajanja sukoba, došlo je do snažnog rasta cijena energenata i sirovina. Posljedično, bilo je potrebno osigurati dodatna sredstva za aktivnosti na projektima zbog općeg porasta cijena građevinskog materijala.

Tijekom 2022. godine, u provedbi infrastrukturnog projekta obnove vrelovodne mreže u Karlovcu, financiranog iz ITU mehanizma, pojavili su se problemi poput promjena cijena, poteškoća u nabavi materijala i nepredviđenih radova. Zbog toga je bilo neizvjesno hoće li se projekt završiti u predviđenom roku ili će biti potrebno faziranje u sljedeće programsko razdoblje (2021.–2027.), u skladu s Integriranim teritorijalnim programom.

Članovi Partnerskog vijeća upitani su „*Smatrate li da su se intervencije tijekom provedbe SRVUPKA 2019.-2020. uspješno prilagođavale promjenama u kontekstu svih izazova koji su se pojavili u programskom razdoblju (pandemija koronavirusa, rat u Ukrajini, ekonomska kretanja poput inflacije i rasta cijena itd.)?*“, na što su zaprimljeni sljedeći odgovori:

Smatrate li da su se intervencije tijekom provedbe SRVUPKA 2019.-2020. uspješno prilagođavale promjenama u kontekstu svih izazova koji su se pojavili u programskom razdoblju (pandemija koronavirusa, rat u Ukrajini, ekonomska kretanja poput inflacije i rasta cijena itd.)?

Većina ispitanika smatra da je prilagodba novonaišlim izazovima tijekom provedbe SRVUPKA bila uspješna, a kao najvažnije prilagodbe ističu one vezane uz rast cijena i inflaciju, što je, prema riječima ispitanika, na vrijeme uočeno i akceptirano.

Uz značajno skraćenje perioda provedbe SRVUPKA, u nekoliko preostalih godina njezine provedbe došlo je do neočekivanih izazova koji su zahtijevali prilagodbe planova, neki projekti morali su biti odgođeni ili prilagođeni novonastalim uvjetima, a resursi su preusmjereni na hitne potrebe, poput zdravstvene zaštite. Iako su dovele do odstupanja od inicijalnih planova, ove promjene su omogućile prilagodbu planova realnim potrebama i okolnostima te, prema riječima jednog od ispitanika, „pokazale koliko smo sposobni prilagoditi se i organizirati u izmijenjenim vremenskim i financijski zadanim okvirima“.

U situaciji skraćenog perioda provedbe, rast cijena, inflaciju i poremećaje u dobavnim lancima, prioritet je stavljen na one projekte koji su bili u visokoj fazi zrelosti za financiranje iz ITU mehanizma, a koji su planirani i obuhvaćeni SRVUPKA.

Koje promjene se mogu identificirati u odnosu na ciljeve intervencija?

Tijekom provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. došlo je do određenih izazova koji su već ranije predstavljeni, a najvažnije promjene u odnosu na inicijalno postavljene ciljeve intervencija uzrokovane su upravo njima.

Pojava virusa COVID-19, kao i kasniji događaji poput rata u Ukrajini i ekonomske krize, duboko su utjecali na ciljeve i prioritete projekata širom svijeta. Ovi događaji su promijenili ne samo kapacitete i resurse koji su bili dostupni za projekte, već i paradigmu upravljanja projektima, usmjeravajući naglasak na agilnost, otpornost, digitalizaciju i održivost.

S početkom pandemije COVID-19, mnoga su sredstva preusmjerena prema hitnim sektorima kao što su zdravstvena zaštita, socijalne usluge i osiguranje osnovnih potrepština. Projekti koji su prethodno bili usmjereni na razvoj infrastrukture, industrije i drugih gospodarskih aktivnosti odgođeni su ili su im resursi umanjeni. Planirani ciljevi usmjereni na povećanje kapaciteta u zdravstvu, logistici i javnim uslugama dobili su prednost.

Pandemija je značajno ubrzala potrebu za digitalizacijom, mnoga su poslovanja prešla na rad na daljinu, tvrtke i javne institucije počele su intenzivno ulagati u digitalne alate, a projekti su se prilagodili novim ciljevima u vezi s jačanjem digitalne infrastrukture.

Pandemija je ozbiljno poremetila globalne lance opskrbe, a rat u Ukrajini dodatno je otežao situaciju. Neki su materijali postali teže dostupni, a cijene sirovina i logistički troškovi drastično su porasli. Ovi su faktori značili da su mnogi projekti morali prilagoditi svoje planove nabave i revidirati proračune, često povećavajući troškove i odgađajući vremenske okvire.

Također, pandemija i ekonomska kriza potaknule su širu svijest o važnosti održivosti, a financijska potpora iz EU sredstava sada je vezana uz zelenije ciljeve. Stoga su mnogi projekti koji su već bili u planu ili provedbi dobili dodatni fokus na održivost, energetske učinkovite rješenja i smanjenje ugljičnog otiska, što je u praksi često uključivalo prilagodbu metodologija projekta, kao i uvođenje „zelenih“ tehnologija i materijala, s krajnjim ciljem ostvarivanja dugoročne ekološke koristi.

Koji su faktori utjecali na učinke i promjene na razini specifičnih ciljeva i/ili intervencija?

Promjena specifičnih ciljeva tijekom provedbe SRVUPKA nije bilo, odnosno strateški okvir SRVUPKA nije se mijenjao tijekom provedbe strategije. S druge strane, tijekom provedbe došlo je do značajnih promjena okolnosti koje su uzrokovale otegotne okolnosti i promjene u kontekstu doprinosa ostvarenju ciljeva te provedbe planiranih intervencija.

U razdoblju provedbe SRVUPKA nastupile su brojne nepredvidive okolnosti:

- Globalno izbijanje pandemije virusa COVID-19 koje je ostavilo dubok negativan utjecaj na cjelokupno gospodarstvo Republike Hrvatske.
- Ekonomska kriza dovela je do negativnog učinka na pojedine gospodarske grane Republike Hrvatske.
- Zbog ograničenja za proizvodnju i trgovinu koja su ratna zbivanja uzrokovala u opskrbi svjetskog tržišta pojedinim sirovinama, progresivno sve oštrijih sankcija nametnutih Rusiji kao i još uvijek velike neizvjesnosti u smislu tijeka i trajanja ratnih zbivanja u Ukrajini, snažno su porasle cijene energenata i drugih sirovina, te je time bilo potrebno osigurati dodatna sredstva za provođenje pojedinih aktivnosti na projektima obzirom na opći porast cijena građevinskog materijala.
- Razoran potres magnitude 6,2 po Richteru koji je u prosincu 2020. godine pogodio područje Sisačko-moslavačke, Karlovačke i Zagrebačke županije prouzročio je brojna oštećenja kako na privatnim kućama tako i na javnoj infrastrukturi, objektima, prometnicama. Jedinice lokalne samouprave usmjerile su svoje resurse, ljudske i financijske, u poboljšanje javnog pristupa osnovnim uslugama i infrastrukturi koja je bila značajnije oštećena nego što je bila inicijalna procjena.
- Zbog stanja na tržištu i ekonomske krize, 2022. godine pojavili su se problemi u provedbi infrastrukturnog projekta obnove vrelovodne mreže u gradu Karlovcu (promijenjene cijene, problemi u nabavi potrebnog materijala i VTR-ovi), koji financira iz ITU mehanizma, radi kojih je tijekom 2022. godine bilo teško procijeniti hoće li se provedba uspjeti završiti u

predviđenom roku ili će biti potrebe za faziranjem projekta u narednom programskom razdoblju, što je sukladno Integriranom teritorijalnom programu za razdoblje 2021.-2027.

Ovi su faktori uzrokovali usporavanje u planiranom vremenskom tijeku provedbe SRVUPKA, kao i povećanje troškova u odnosu na one procijenjene prilikom planiranja, a što je automatski dovelo i do nemogućnosti pronalaženja izvora financiranja za veliki dio projekata.

Samo skraćivanje provedbe SRVUPKA na 2019. – 2020. umjesto inicijalno predviđenog perioda 2019. – 2027. i izrada nove SRVUPKA 2021. – 2027. te prebacivanja većeg broja projekata u obuhvat nove strategije dovelo je do značajno nižih razina ostvarenja planiranih projekata, što automatski rezultira i manjim doprinosom ostvarenju specifičnih ciljeva i pokazatelja. Ali, obzirom da se radi o prebacivanju projekata u novi planski dokument koji i dalje uvelike prati inicijalno planirani vremenski tijek, ne može se smatrati da je došlo do neostvarenja planiranih projekata, a s njima i postavljenih ciljeva te prioriteta, već da se radi o promjeni okvira i okolnosti njihova ostvarenja.

Evaluatori ocjenjuju pozitivnim činjenicu da se tijekom provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. pristupilo pripremi projektno-tehničke dokumentacije za projekte koji su prebačeni u novu Strategiju, čime su se postavili dobri temelji i pokazalo dobro planiranje i upravljanje vremenom.

Jesu li ostvareni pokazatelji na razini prioriteta/strateških ciljeva i njihove ciljne vrijednosti?

Razinu ostvarenja pokazatelja teško je pratiti u trenutnoj fazi, obzirom da su ciljane vrijednosti postavljene za godine od 2027. nadalje, uz iznimku pokazatelja *Smanjenje energetske gubitaka u toplinarskom sustavu Grada Karlovca* čija je godina ostvarenja 2023.

Tablica u nastavku prikazuje pokazatelje učinka na razini specifičnih ciljeva.

Tablica 8. Pokazatelji učinka

Pokazatelj	Opis	Jedinica	Početna vrijednost	Godina	Ciljana vrijednost	Godina	Učestalost praćenja
Pokazatelji učinka za Specifični Cilj 1:							
Indeks razvijenosti JLS	<i>JLS koje su prešle u višu kategoriju razvijenosti</i>	Broj	N	2018.	N + 3	2028.	Trogodišnje
Depopulacijski trend	<i>Ublažavanje trenda pada broja stanovnika u odnosu na projekcije</i>	Broj stanovnika	99.090*	2030.	102.000	2031.	Prema Popisu stanovništva
Pokazatelji učinka za Specifični Cilj 2:							
Kvaliteta komunalne infrastrukture na području VUPKA	<i>Povećanje udjela stanovnika priključenih na sustave javne vodoopskrbe i odvodnje</i>	%	N	2018.	N+25%	2028.	Godišnje
Energetske uštede u toplinskoj mreži	<i>Smanjenje energetske gubitaka u toplinarskom sustavu Grada Karlovca</i>	%	N	2018.	N-x%	2023.	Po dovršetku projekta

Pokazatelji učinka za Specifični Cilj 3:

Stanovnici sa završenim tercijarnim obrazovanjem u Karlovačkoj županiji	<i>Povećanje broja stanovnika sa završenim tercijarnim obrazovanjem (VŠS, VSS)</i>	Broj	N	2016.	N+10%	2027.	Godišnje
Indeks konkurentnosti Karlovačke županije	<i>Unaprijeđeni regionalni indeks konkurentnosti Karlovačke županije (rang)</i>	Rang	13.	2013.	10.	2027.	Trogodišnje
BDP per capita Karlovačke županije	<i>Povećanje bruto dodane vrijednosti po glavi stanovnika, na razini županije</i>	Broj, HRK	60.932 HRK	2015.	62.300	2027.	Trogodišnje

Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti iz 2024. godine Gradovi Karlovac i Duga Resa spadaju u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, dok Grad Ozalj spada u V. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Pomak bilježi jedino grad Duga Resa, koji je 2018. godine bio razvrstan u VI. skupinu, a pomak u VII. skupinu pozitivan je u kontekstu stupnja razvijenosti.

Prema popisu stanovništva 2021. godine gradovi Karlovac, Duga Resa i Ozalj zajedno su imali 65.426 stanovnika, dok je 2018., u trenutku izrade SRVUPKA, taj broj bio nešto veći i iznosio 67.283, što pokazuje tendenciju pada broja stanovnika, stoga nije mjerljiv doprinos pokazatelju učinka „*Depopulacijski trend*“ u promatranom razdoblju.

Prema podacima popisa stanovništva 2011. udio stanovnika Karlovačke županije sa završenim tercijarnim obrazovanjem iznosio je 12,8%, dok prema popisu 2021. taj udio iznosi 18,9%, što prikazuje pozitivan doprinos ostvarenju ovog pokazatelja.

Što se tiče BDP per capita Karlovačke županije, ono za 2019. godinu iznosi 70.504 HRK, čime je već ostvaren zadani pokazatelj za 2027. godinu.

Tijekom provedbe vrednovanja izdvojen je pokazatelj Smanjenje energetske gubitaka u toplinarskom sustavu Grada Karlovca te su za isti postavljene polazišna i ciljana vrijednost u suradnji s Gradskom toplanom d.o.o.

Energetske uštede u toplinskoj mreži	<i>Smanjenje energetske gubitaka u toplinarskom sustavu Grada Karlovca</i>	%	19,18%	2018.	13,64%	2023.	Po dovršetku projekta
--------------------------------------	--	---	--------	-------	--------	-------	-----------------------

Navedeno pokazuje da su u periodu provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. smanjeni energetske gubici u toplinarskom sustavu grada Karlovca za 5,54%. Navedeno je izravan rezultat provedbe projekta „*Revitalizacija vrelovodne mreže grada Karlovca*“, a projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Je li kroz provedbu SRUP-a ostvaren učinkovit integrirani pristup teritorijalnom razvoju?

Kako je navedeno u Smjernicama za izradu strategija razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje iz 2015. godine, s obzirom na prirodu urbanih izazova, proces strateškog planiranja razvoja urbanog područja predstavlja složen zadatak koji uključuje prioritizaciju razvojnih potreba, izradu integriranih razvojnih strategija fokusiranih na različite sektore i međusobno povezane aktivnosti, stavljajući sve u odgovarajući teritorijalni kontekst.

Također, određeno je kako SRUP mora biti utemeljena na detaljnoj analizi stanja s podacima koji ukazuju na izazove s kojima se područje suočava, strateški prikazati pristup održivom urbanom razvoju unutar određenog vremenskog razdoblja, utvrđujući hijerarhiju ciljeva, prioriteta i mjera za suočavanje s navedenim izazovima, predložiti međusektorski integrirani pristup razvoju urbanog područja, ciljajući putem definiranih prioriteta i mjera na rješavanje problema urbanog područja u različitim sektorima te definirati rezultate i pokazatelje za praćenje provedbe SRUP-a.

Za novo razdoblje provedbe ITU mehanizma MRRFEU izradilo je Metodologiju prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021. – 2027., koja propisuje način prioritizacije strateških projekata koji su navedeni u SRUP-u i Akcijskom planu SRUP-a za koje je kao izvor financiranja planiran ITU mehanizam. Pitanja za bodovanje projekata uključuju i pitanja vezana uz integraciju projekata - doprinos ostvarenju ciljeva SRUP-a i rješavanju specifičnih razvojnih potreba na urbanom području na integrirani način; utjecaj na urbano područje; povezanost s drugim projektima ITU područja te doprinos ostvarenju pokazatelja specifičnih ciljeva Integriranog teritorijalnog programa kroz koje se provodi ITU mehanizam (SC 1.3., SC 2.8. i SC 5.1.) izuzev pokazatelja RCO74 i RCO754).

Nastavno na navedeno, kako bi se procijenilo je li poštovan integrirani pristup, moguće je analizirati sljedeće parametre:

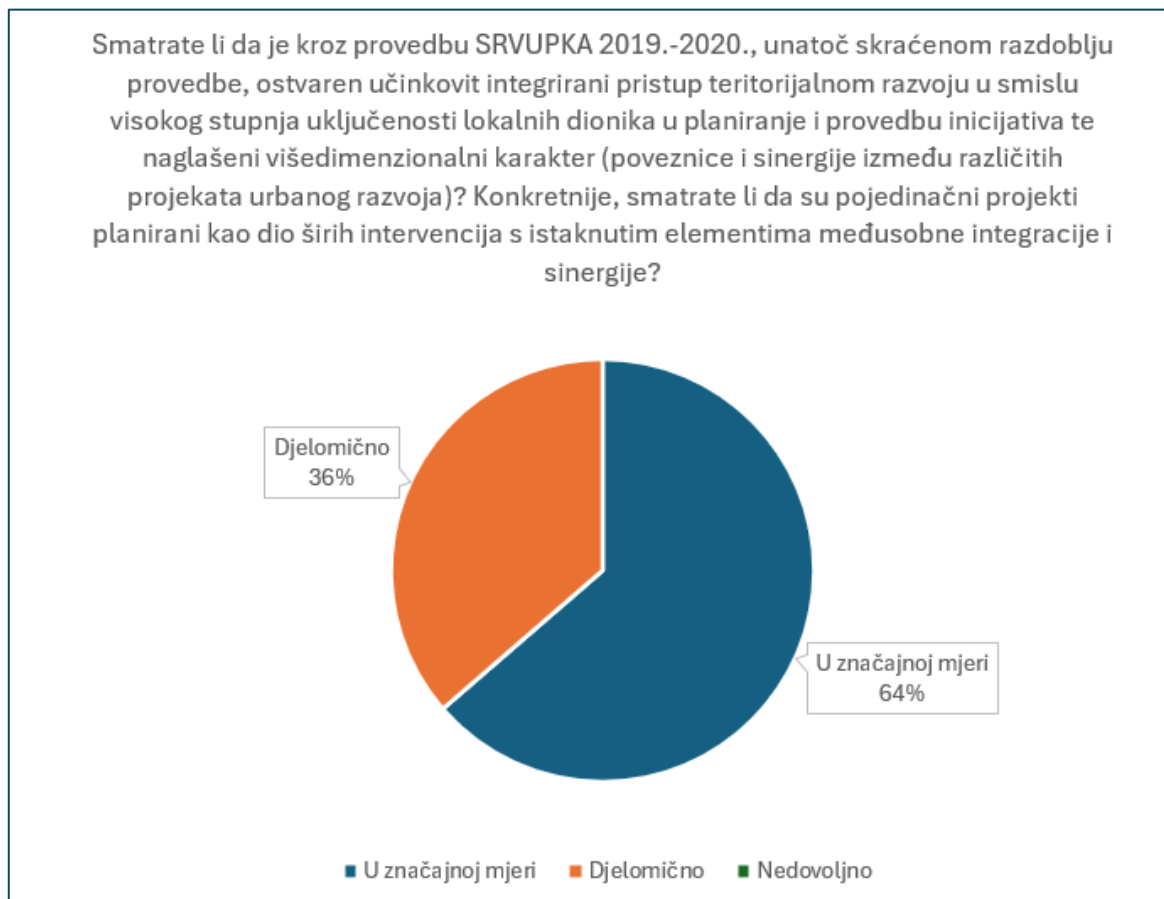
- jesu li intervencije planirane za šire geografsko područje
- postoje li radna tijela na razini urbanog područja koja omogućuju uključenost svih teritorijalnih dionika u proces provedbe SRVUPKA te
- jesu li pojedinačni projekti planirani kao dio širih intervencija s istaknutim elementima međusobne integracije i sinergije.

Analizom navedenih parametara moguće je utvrditi kako je teritorijalna dimenzija poštovana u fazi pripreme i provedbe SRVUPKA, s obzirom na to da je planiran i financiran određeni broj projekata izvan samih sjedišta urbanog područja. Ipak, u odnosu na planirani broj projekata na području gradova Ozlja i Duge Rese (Ozalj 26 projekata, Duga Resa 12 projekata, Karlovac 28 projekata), mali broj projekata ovih gradova je proveden (4 projekta kojima je nositelj Grad Ozalj, 0 projekata nositelja Grada Duga Resa), što može ukazivati na to da je u situaciji otežanih uvjeta (skraćeni period provedbe i ranije spomenuti izazovi) fokus ipak stavljen na projekte grada središta VUPKA (iako je i na području grada Karlovca izvršeno tek 6 od planiranih 28 projekata).

Za pripremu i provedbu SRVUPKA uspostavljeno je radno tijelo na razini urbanog područja u formi Partnerskog vijeća koje okuplja ključne socioekonomske partnere - predstavnike javnog, privatnog i civilnog sektora, odnosno predstavnike jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, organizacija civilnog društva te ostalih ključnih dionika razvoja VUPKA.

Putem anketnih upitnika članovi Partnerskog vijeća upitani su smatraju li da je kroz provedbu SRVUPKA 2019.-2020., unatoč skraćenom razdoblju provedbe, ostvaren učinkovit integrirani

pristup teritorijalnom razvoju u smislu visokog stupnja uključenosti lokalnih dionika u planiranje i provedbu inicijativa te naglašeni višedimenzionalni karakter (poveznice i sinergije između različitih projekata urbanog razvoja), odnosno, smatraju li da su pojedinačni projekti planirani kao dio širih intervencija s istaknutim elementima međusobne integracije i sinergije.

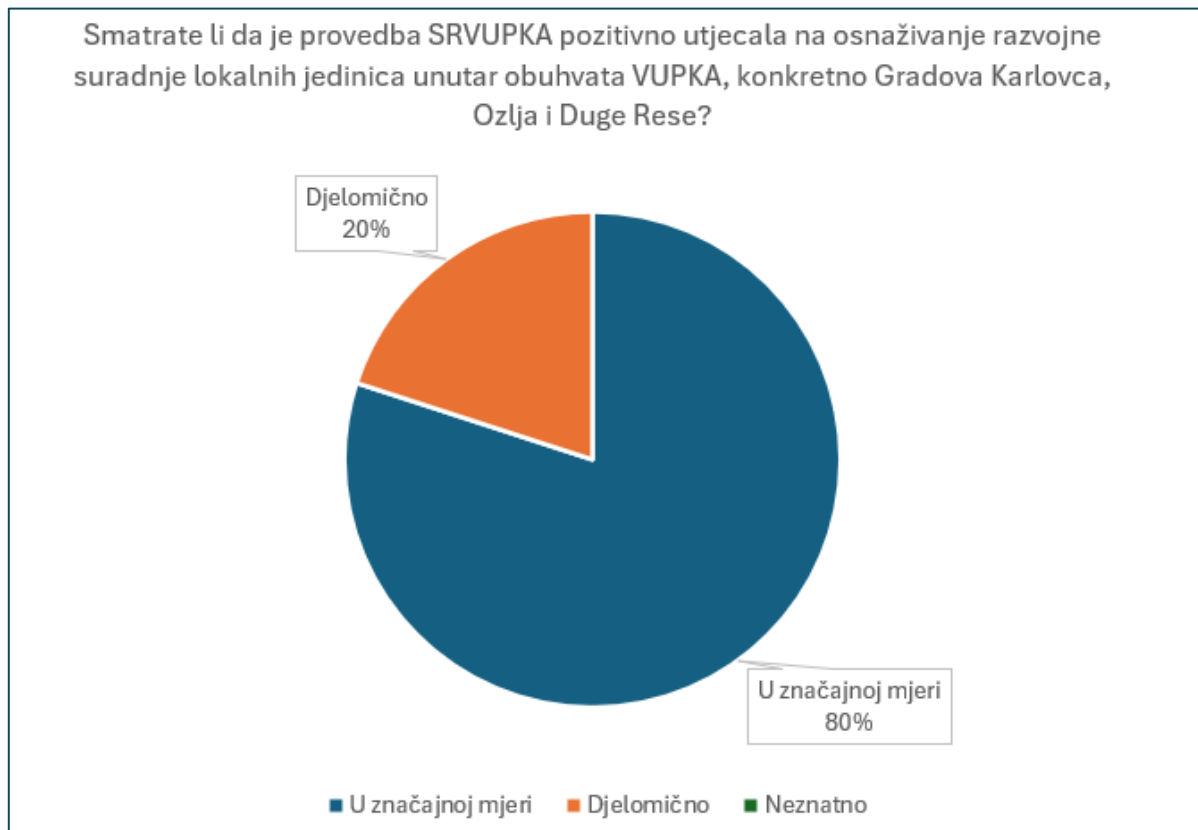
Većina ispitanika smatra da je učinkovit integrirani pristup teritorijalnom razvoju ostvaren u značajnoj mjeri, ipak, dobar dio ispitanika smatra da postoje elementi koji su mogli biti bolje integrirani, odnosno da su pojedinačni projekti planirani kao dio širih intervencija, ali su elementi međusobne integracije i sinergije bili samo djelomično ostvareni te da postoje mogućnosti za bolje povezivanje i sinergiju.

Analizirajući Akcijski plan SRVUPKA 2019. – 2020., odnosno planirane i provedene projekte, evaluatori zaključuju da se tijekom planiranja projekata dovoljan naglasak stavio na teritorijalnu ravnomjernost i komplementarnost projekata, ali i da su tijekom provedbe SRVUPKA projekti u pravilu provedeni individualno bez posebnih međusobnih poveznica, odnosno u kontekstu značajnog skraćivanja vremena provedbe i vanjskih otegotnih okolnosti naglasak je stavljen na razinu spremnosti pojedinih projekata i dostupnost izvora financiranja, kako bi se maksimiziralo ostvarenje SRVUPKA 2019. – 2020., neovisno o razini integriranog pristupa.

Učinkovit integrirani pristup teritorijalnom razvoju još veću važnost dobiva u novom programskom razdoblju 2021. – 2027. To je najviše vidljivo kroz činjenicu da se jedan od pet ključnih ciljeva kohezijske politike (Cilj 5: Europa bliže građanima) provodi isključivo kroz neki od teritorijalnih instrumenata: ITU, CLLD ili neki treći pristup koji razvije i predloži zemlja članica. Druga važna

promjena je povećanje minimalnog iznosa ulaganja za održivi urbani razvoj s 5 na 8 posto ukupno dodijeljenih sredstava zemlji članici putem EFRR-a, a ta se sredstva moraju uložiti u projekte koje će odabrati gradovi na temelju vlastitih strateških dokumenata.

Ispitanici su upitani i smatraju li da je provedba SRVUPKA pozitivno utjecala na osnaživanje razvojne suradnje lokalnih jedinica unutar obuhvata VUPKA, konkretno Gradova Karlovca, Ozlja i Duge Rese te je 80% njih odgovorilo da je razvojna suradnja u značajnoj mjeri unaprijeđena. Navedeno je pozitivan pokazatelj za uspješnost provedbe i ostvarenje učinkovitijeg integriranog pristupa teritorijalnom razvoju u provedbi SRVUPKA 2021. – 2027.

Neki od dodatnih komentara su sljedeći:

- *Kroz partnersku suradnju i participativan pristup, osnaženi su međusobni kapaciteti i postignuta je suradnja i komunikacija između različitih dionika obuhvaćenih partnerstvom i strategijom.*
- *SRVUPKA je definitivno pozitivno utjecala na osnaživanje razvojne suradnje lokalnih jedinica unutar obuhvata VUPKA jer se intenzivirala međusobna komunikacija i suradnja između JLS-ova.*
- *Provedba SRVUPKA pozitivno je utjecala na osnaživanje razvojne suradnje lokalnih jedinica unutar obuhvata VUPKA. Poboljšana je međusobna komunikacija i razmjena informacija između Grada Karlovca, Ozlja i Duge Rese.*
- *Razvojna suradnja potvrđena je kroz novu generaciju ITU područja i njegova proširenja.*

- *Sam proces umrežavanja i rada na provedbi SRVUPKA je utjecao na umrežavanje i osnaživanje među jedinicama unutar obuhvata VUPKA, ubrzao razinu komunikacija i planiranja. Ponekad je zbog rokova i pripreme programa ta komunikacija izostala.*
- *Bolje se upoznalo s istim ili sličnim projektima u ostalim lokalnim jedinicama te dobile informacije o prijašnjim iskustvima.*

Koji mehanizmi su odgovorni za proizvedene učinke intervencija?

Ocjena provedbenih mehanizama koncentrirana je na kriterije djelotvornosti (efektivnosti) i učinkovitosti (efikasnosti). Procjenjuje se jesu li učinci intervencije, odnosno postavljeni strateški ciljevi ostvareni putem planiranih mjera i raspoloživih resursa te provedbenih kapaciteta.

Uspostava institucionalnog okvira za izradu i provedbu SRVUPKA započela je utvrđivanjem obuhvata urbanog područja te donošenjem Odluke o sastavu Većeg Urbanog područja Karlovac, Gradskog vijeća Grada Karlovca. Suradnja svih sastavnica VUPKA formalizirana je potpisivanjem Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi Strategije.

Osnivanjem Koordinacijskog vijeća i Partnerskog vijeća dovršena je uspostava institucionalnog okvira te osigurano sudjelovanje ključnih dionika u utvrđivanju prioriteta razvoja, predlaganju strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja.

Provedba SRVUPKA odvijala se na dvije međusobno povezane razine:

- strateška razina (praćenje, nadzor i ocjena napretka provedbe Strategije, uključujući ažuriranje akcijskih planova prema potrebi);
- razina mjera (aktivnosti, programi, projekti, uključujući i strateške projekte).

Za provedbu na strateškoj razini zaduženi su Nositelj i koordinator izrade Strategije, a ukupnu ocjenu provedbe daje Partnersko vijeće. Razina mjera odnosi se na sve procese i resurse koje je bilo potrebno angažirati da bi se realizirale pojedine aktivnosti, projekti i programi unutar mjera. Odgovornost za provedbu na razini mjera je na svim dionicima koji su nositelji aktivnosti, projekata i programa, a podrazumijevala je prvenstveno pripremu/razradu pojedinačnih projektnih prijedloga (uključujući i strateške), aktivnosti i programa, provedbu i upravljanje aktivnostima, projektima i programima u svim ciklusima i aspektima njihove provedbe (financijska i tehnička provedba) te praćenje i ocjenu izvršenja provedbe projekta te izvještavanje prema Nositelju i koordinatoru izrade i provedbe Strategije.

Dodatno, u pogledu institucionalnih kapaciteta Grada Karlovca kao grada središta i nositelja izrade SRVUPKA za provedbu ITU mehanizma, isti su uspostavljeni u okviru ustrojstvene jedinice - Služba za provedbu ITU mehanizma (ITU PT), kako je već ranije navedeno.

Sustav praćenja i vrednovanja jasno je definiran i usklađen s odrednicama Smjernica. Uspješnost provedbe SRVUPKA mjeri se sukladno utvrđenim pokazateljima, tj. procesom prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja koji se definiraju na razini posebnih ciljeva. Sukladno Smjernicama, za izvještavanje o provedbi SRUP-a nadležan je grad središte urbanoga područja koji je ujedno i nositelj izrade SRUP-a, u ovom slučaju Grad Karlovac. Nositelj izrade SRUP-a izvješće podnosi Ministarstvu jednom godišnje za prethodnu godinu. Tijekom provedbe SRVUPKA 2019. – 2020. podneseno je, odnosno dostupno je samo Izvješće o rezultatima provedbe SRUP-a za 2022. godinu, dok za preostale godine (2019., 2020., 2021., 2023.) Izvješće nije podnošeno, uz

napomenu Grada Karlovca da podnošenje izvješća nije bilo traženo za navedene godine od strane MRRFEU².

Sumarno, mišljenje je evaluatora, a isto je potvrđeno i stavovima članova Partnerskog vijeća (koji su dostavili odgovore na upitnik) te završnim izvješćem o provedenom postupku prethodnog vrednovanja, da je strateški okvir SRVUPKA postavljen na adekvatan način u smislu maksimizacije učinaka njezine provedbe te da je, u okruženju skraćenog vremena provedbe i vanjskih izazova koji su se pojavili, odgovornost za proizvedene pozitivne učinke intervencija ponajviše na ljudskim resursima koji su se pokazali spremnima prilagoditi planove i efikasno reagirati na nepredviđene situacije.

² 2019. godine od MRRFEU je zaprimljen zahtjev za izradu izvješća za prethodnu godinu. Obzirom da Grad Karlovac tada još nije imao izrađen SRUP, od MRRFEU je dobiveno mišljenje da se referira na krovni strateški dokument jedinice lokalne samouprave. Za 2019., 2020., 2021. i 2023. MRRFEU nije zatražio Izvješće. 2022. godine MRRFEU je uputilo zahtjev za dostavom Izvješće, koje je Grad Karlovac i dostavio.

7. Zaključci i preporuke

Provedbom SRVUPKA-a ostvareni su određeni strateški ciljevi i prioriteti, osobito u revitalizaciji urbanih cjelina i razvoju infrastrukture. Međutim, broj realiziranih projekata bio je ograničen primarno zbog skraćenja razdoblja provedbe, ali i nepredviđenih okolnosti poput pandemije, potresa i gospodarskih izazova.

Unatoč izazovima poput rasta cijena i poremećaja opskrbnih lanaca, projekti su se prilagodili prioritizacijom aktivnosti i preusmjeravanjem resursa, što je omogućilo očuvanje fokusa na ključnim ciljevima, a Gradovi Karlovac, Ozalj i Duga Resa pokazali su sposobnost strateškog planiranja i prilagodbe. Također, većina nerealiziranih projekata prebačena je u novu Strategiju za razdoblje 2021.–2027., čime je osiguran kontinuitet i ojačana održivost ulaganja, a tijekom referentnog razdoblja izrađena je projektna dokumentacija za mnoge projekte, što postavlja temelje za buduću provedbu.

Iz provedenog istraživanja u okviru ovog vrednovanja, realizirani projekti pozitivno su utjecali na život stanovnika kroz revitalizaciju kulturne i javne infrastrukture, povećanje dostupnosti turističkih i društvenih sadržaja te modernizaciju energetske sustava, iako je za potpuni učinak potrebno dulje razdoblje. Većina pokazatelja i ciljeva ima zadane ciljne vrijednosti za razdoblje do 2027. ili kasnije te, uzimajući navedeno u obzir, kao i s obzirom na kratko provedbeno razdoblje, dugoročni učinci i ciljevi još se ne mogu u potpunosti procijeniti, već je samo vidljiv trend prema njihovom ostvarenju. Za cjelovitu ocjenu uspješnosti i ostvarenja dugoročnih učinaka i ciljeva nužno je kontinuirano praćenje i daljnje vrednovanje u budućnosti.

Nastavno na do sad navedeno u prethodnim poglavljima, završnim izvješćem daju se sljedeće preporuke:

- ❖ Predlaže se dodatno unaprijediti **koordinaciju i planiranje** među svim uključenim dionicima kako bi se olakšala provedba složenih projekata i maksimizirao integrirani pristup razvoju te da u Partnerskom vijeću kao i do sada djeluju **predstavnici operativne razine JLS, kao i predstavnici ostalih partnerskih institucija i organizacija**, uz redovito praćenje uključenosti članova (i po potrebi zamjena) u rad tijela, čime bi se osigurala veća uključenost i vlasništvo predstavnika vijeća nad projektima, ali i strategijom u cjelini. Također, predlaže se praćenje organizirati tako da se provodi u određenim unaprijed dogovorenim vremenskim periodima za dogovorene koordinacije odnosno za redovite godišnje izvještaje.
- ❖ U budućem razdoblju posebnu pažnju treba posvetiti **održivim i zelenim rješenjima**, u skladu s europskim ciljevima te uključiti održive i zelene komponente u projekte. Potrebno je analizirati moguće prilike i izvore financiranja na nacionalnoj i EU razini te projekte pripremati na način da unaprijed zadovoljavaju minimalne održive i zelene kriterije (primjerice u projektiranju i gradnji), ali i moguće napredne kriterije. Za zadovoljenje navedenih kriterija, predlaže se investiranje u aktivnosti informiranja i edukacije dionika - kako potencijalnih korisnika/investitora, tako i uključenih stručnjaka (npr. projektanata) čiji je angažman i kvaliteta rada nužna za ostvarenje navedenih ciljeva, kroz primjerice besplatne webinare namijenjene stručnoj javnosti (potencijalno u suradnji s razvojnom agencijom i poduzetničkim potpornim institucijama), jasne smjernice i upute, odnosno tehničke specifikacije prilikom ugovaranja usluga i radova i slično.
- ❖ Za ubrzanje provedbe predlaže se **intenzivirati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa** i osigurati spremnu dokumentaciju.

- ❖ Preporučuje se kontinuirano raditi na pronalaženju **dodatnih izvora financiranja i informiranju o dostupnim izvorima koji se planiraju za buduće srednjoročno i dugoročno razdoblje**, kako na lokalnoj tako i na nacionalnoj razini, ali i prekograničnoj, radi veće razine izvršenosti projekata (primjerice u slučaju kašnjenja EU poziva koji se planiraju kao izvori financiranja), te pokrivanja povećanih troškova.
- ❖ Preporučuje se kontinuirano interno praćenje učinaka provedbe uz **kontinuiranu i pravovremenu izradu i slanje godišnjih izvješća o rezultatima provedbe SRVUPKA** nadležnom ministarstvu te korištenje nalaza za prilagodbe akcijskog plana sukladno stupnju realizacije i promjenjivim okolnostima.
- ❖ Preporučuje se uvesti praksu **češćeg praćenja kretanja vrijednosti pokazatelja**, kao i planirati pokazatelje s lakše dostupnim izvorima provjere prilikom programiranja, kako bi nositelj provedbe SRUPKA što manje ovisio o vanjskim dionicima za dobivanje informacija o ostvarenju pokazatelja – čime bi se lakše i kvalitetnije pratilo ostvarenje pokazatelja te kako bi se u konačnici rezultati mogli koristiti za prezentiranje građanima te donositeljima odluka u sljedećim fazama planiranja i izvršenja ove i drugih povezanih strategija.
- ❖ Također se predlaže osigurati dodatnu podršku uključenima u provedbu SRVUPKA u smislu **edukacije i stručnih resursa za upravljanje projektima**.